

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

11.02.2021

Lēmums Nr. 4-02/10

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Mārupes novada dome, adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167;
e – pasts: marupe@marupe.lv;

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.– 2034. gadam (turpmāk – Stratēģija).

Izvērtētā dokumentācija:

Mārupes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2021. gada 12. janvāra vēstule/iesniegums Nr.1/2-2/24 “*Par plānošanas dokumentu Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.– 2034. gadam izstrādi*” (turpmāk – Iesniegums), Pašvaldības 2020. gada 25. novembra sēdes lēmums Nr. 20 (prot. Nr.21) “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.– 2034. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Babītes novada domes 2020. gada 25. novembra sēdes lēmums (prot. Nr.21, 19.§) “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.– 2034. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Lielrīgas RVP) 2021. gada 5. janvāra vēstule Nr. 11.2/38/RI/2021 “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2034. gadam izstrādi*”, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 7. janvāra vēstule Nr.4.9/115/2021–N “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas stratēģijas 2022.-2034. gadam izstrādi*” un Veselības inspekcijas 2020. gada 17. decembra vēstule Nr.4.5.-1./30035 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanas nepieciešamību Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2024. gadam izstrādei*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Pašvaldības ieskatā Stratēģijai nav lietderīgi piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā to, ka abu novadu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem: Mārupes novada attīstības programmai 2020.–2026. gadam (apstiprināta 26.02.2020.) un Babītes novada teritorijas plānojumam no 2020. gada (apstiprināts 22.01.2020.) nesenā periodā ir bijis piemērots Stratēģiskais novērtējums, kā arī Mārupes novadā veikts Teritorijas plānojuma 2014.-2026. gadam grozījumu izstrādes process, kura ietvaros arī veikts Stratēģiskais novērtējums (apstiprināts 2019. gada 25.septembrī, vēlāk plānojuma grozījumu izstrāde izbeigta, tiem nestājoties spēkā). Teritorijas plānojumu izstrādes procesā ir bijušas uzrunātas visas ar vides jautājumu risināšanu saistītās valsts institūcijas, kuras savu

interesu ietvaros ir sniegušas nosacījumus un pēc dokumentācijas izstrādes arī savus atzinumus. Stratēģijas izstrādes uzdevumi pēc būtības paredz izstrādāt ilgtspējīgus risinājumus teritorijas attīstībai, pēc iespējas saskaņojot vides, sociālās jomas un ekonomiskās intereses, neietver konkrētu pasākumu īstenošanu, bet nosaka galvenos teritorijas attīstības virzienus telpiskās attīstības perspektīvas, galveno prioritāšu un vadlīniju formā. Turpmāk, jebkuri pasākumi, kas īstenojami balstoties uz Stratēģijā noteiktajiem attīstības virzieniem, realizējami vienīgi saskaņā ar teritorijas plānojumā paredzēto atļauto izmantošanu, ievērojot apbūves nosacījumus un ierobežojumus, līdz ar to iespējamo ietekmju izvērtējums faktiski tiek veikts teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
1. 2021. gada 12. janvārī Birojā saņemts Iesniegums, ar kuru Pašvaldība informē, ka ar Pašvaldības 2020. gada 25. novembra sēdes lēmumu Nr. 20 (prot. Nr.21) “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.– 2034. gadam izstrādes uzsākšanu*” un Babītes novada domes 2020. gada 25. novembra sēdes lēmumu (prot. Nr.21, 19.§) “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.– 2034. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmumi) tiek uzsākta Stratēģijas izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumiem:
 - 1.1. Plānošanas dokumenta izstrāde tiks veikta saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, ievērojot hierarhiski augstākos nacionālā un reģionālā līmeņa ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentus, iekļaujoties Rīgas metropoles areāla attīstības vīzijā, un ņemot vērā to pašvaldību, ar kurām robežojas jaunizveidojamais Mārupes novads, ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Pamatojoties uz šiem dokumentiem, tiks prognozētas teritorijas attīstības tendences dažādās jomās – apdzīvojuma struktūras dinamika, mobilitāte, satiksmes infrastruktūra, uzņēmējdarbība, pakalpojumu un novada efektīva pārvaldība u.c. Stratēģija tiks izstrādāta ievērojot Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumus Nr. 628 „*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”, kas nosaka Stratēģijas saturu un izstrādes kārtību, prasības plānošanas dokumenta izstrādei, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātos metodiskos ieteikumus vietēja līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei, tai skaitā saistībā ar Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu.
 - 1.2. Stratēģijas izstrāde uzsākta, ņemot vērā Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, kas nosaka, ka Mārupes novada pašvaldība un Babītes novada pašvaldība turpmāk veido vienu administratīvo teritoriju, kuras sastāvā ietilpst Mārupes, Babītes un Salas pagasti. Ievērojot attīstības plānošanas pēctecību, jaunizveidojamā Mārupes novada Stratēģijas izstrādē ievērojamas šobrīd aktuālajos plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un detalizētās izpētēs balstītie mērķi. Šajā kontekstā izvērtējami nesen izstrādātie un apstiprinātie plānošanas dokumenti, tai skaitā 2020. gada 26. februārī apstiprinātā Mārupes novada Attīstības programma 2020.- 2026. gadam, 2020. gada 22. janvārī apstiprinātais Babītes novada teritorijas plānojums un tā

izstrādes sākumposmā izstrādātie tematiskie plānojumi (aprobežojumu, meliorācijas, apdzīvojuma struktūras, ainavu un transporta jomās).

- 1.3. Plānošanas dokumenta galvenais mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu teritorijas un tās resursus izmantošanu, lai paaugstinātu dzīves vides kvalitāti un līdzsvaroti attīstītu ekonomiku. Stratēģijas izstrādei izvirzītie uzdevumi ietver:
 - 1.3.1. Mārupes un Babītes novadu esošo ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu analīzi, izvērtējot noteikto mērķu aktualitāti;
 - 1.3.2. teritorijas attīstības tendenču un novada ilgtermiņa attīstības rezultātu rādītāju prognozes (ekonomiskās attīstības, demogrāfijas, sociālās situācijas, apdzīvojuma struktūras, transporta infrastruktūras tīkla, dabas vides, energoresursu un citās novada attīstībai svarīgās jomās);
 - 1.3.3. novada attīstības vīzijas, stratēģisko mērķu, novada profila, ilgtermiņa prioritāšu un telpiskās attīstības perspektīvas definēšanu, ievērojot hierarhiski augstākus plānošanas dokumentus un Rīgas metropoles areāla un kaimiņu teritoriju attīstības dokumentus;
 - 1.3.4. vienotas novada telpiskās attīstības perspektīvas izstrādi (galvenās funkcionālās telpas, nozīmīgākie telpiskās struktūras elementi un to ilgtermiņa izmaiņas) un skaidras teritoriju attīstības vadlīnijas (pamatprincipi teritoriju turpmākai plānošanai un attīstībai);
 - 1.3.5. priekšlikumu izstrādi novada ilgtermiņa attīstībai sekojošās jomās: 1) apdzīvojuma struktūras un novada administratīvā centra attīstība kopsakarā ar demogrāfiskās dinamikas tendencēm un metropoles attīstības jautājumiem; 2) mobilitātes un satiksmes infrastruktūras attīstības scenāriji (ar galveno transporta koridoru un satiksmes infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanai - piemēram, Ziemeļu transporta koridora, RailBaltica trases un Lidostas attīstības ietekmes, ūdensceļu transporta potenciāla izmantošana u.c.); 3) uzņēmējdarbības (tai skaitā ražošanas un tehnoloģiju nozares) attīstības potenciāls un atbalsta instrumenti pašvaldībā; 4) dabas resursu (tai skaitā ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju) potenciāla izmantošana un telpiskā struktūra, ietverot vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jautājumus; 5) efektīva novada pārvaldība un publisko pakalpojumu nodrošinājums (izglītības, veselības, sociālo pakalpojumu, sporta, tūrisma, komunālo pakalpojumu un citu publisko pakalpojumu attīstības stratēģija) un 6) stratēģija sabiedrības līdzdarbības veicināšanai novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanā (piemēram, apkaimju iniciatīvas, privātās līdzdalības projektu īstenošana u.c.);
 - 1.3.6. nodrošināt sabiedrības, tai skaitā nozaru pārstāvju, un kaimiņu pašvaldību pārstāvju līdzdalību IAS izstrādē.
- 1.4. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Stratēģijas izstrādes gaitā nav iespējams prognozēt konkrētu attīstītāju ieceres īstenošanas darbības, kurām ir nepieciešams veikt ietekmes novērtējumu vai kurām ir nepieciešams sākotnējais izvērtējums, taču novada teritorijā būs pieļaujama iespēja realizēt arī tādu objektu attīstību, kas atbilstu Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām. Stratēģijas attīstības virzieni ļaus pašvaldībai turpināt plānoto ielu un ceļu izbūvi un rekonstrukciju, kā arī iespējams piedalīties transporta maģistrāļu attīstībā, veicināt ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošinājumu un sadarbību ar SIA "Rīgas meži" meža teritoriju labiekārtošanai novada iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām. Attīstot pakalpojumu nodrošinājumu, kā arī pielāgojoties administratīvās teritorijas izmaiņām, būs realizējami projekti sociālās, kultūras un izglītības infrastruktūras jomā, uzlabojami sabiedriskā transporta pakalpojumi.

Uzņēmējdarbības attīstība analizējama kopsakarā ar Rīgas metropoles areāla attīstības tendencēm un tehnoloģiju attīstību. Vienlaikus jebkura darbība īstenojama tikai atbilstoši teritorijas plānojumā atļautajai izmantošanai, savukārt gan spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem ir veikts arī stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, gan tāds var tikt piemērots jaunveidojamā novada teritorijas plānojumam, kas izstrādājams līdz 2025. gada decembrim.

- 1.5. Stratēģijas izstrādes rezultātā netiek prognozētas vides problēmas, stratēģijas izstrādes uzdevumi paredz izstrādāt ilgtspējīgus risinājumus teritorijas attīstībai, pēc iespējas saskaņojot vides, sociālās jomas un ekonomiskās intereses. Esošās situācijas problemātika vides jomā, kas jāņem vērā izstrādājot Stratēģiju, saistīta ar: 1) trokšņa piesārņojumu, ko rada gan valsts autoceļu tīkls, dzelzceļa līnijas Rīga - Ventspils un Rīga-Jelgava, gan VAS “*Starptautiskās lidosta “Rīga”*” darbība; 2) bijušo meliorēto lauksaimniecības teritoriju izmantošanu (daļēji uzskatāmas par degradētām teritorijām) un meliorācijas sistēmu apsaimniekošanu; 3) piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izmantošanu (bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve “*Kūdra*”, Ķemeru Nacionālā parka teritorijā, bijušas minerālmēslu noliktavas un mehāniskās darbnīcas, u.c. objekti); 4) ūdenssaimniecības (galvenokārt, sadzīves notekūdeņu savākšana un attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām) pakalpojumu nodrošinājumu un 5) plūdu riska teritoriju izmantošanu (ar Babītes novada pašvaldības domes 2017. gada 25. janvāra lēmumu (protokols Nr. 1,16.§) ir apstiprināts Babītes novada aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskais plānojums, kurā ir noteiktas arī plūdu riska apdraudējuma teritorijas).
 - 1.6. Plānošanas teritorijā ir šādas *Natura 2000* teritorijas: 1) Ķemeru Nacionālais parks - teritorijas attīstība plānojama, izvērtējot Ķemeru Nacionālā parka likumā noteiktās atļautās darbības un darbību ierobežojumus; 2) Dabas liegums “Babītes ezers”- teritorijas attīstība plānojama izvērtējot Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumos Nr. 409 “*Dabas lieguma “Babītes ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” iekļautās prasības un ierobežojumus teritorijas izmantošanai; 3) Dabas liegums “Cenas tīrelis”- teritorijas attīstība plānojama izvērtējot Dabas lieguma dabas aizsardzības plānā 2005.-2020. gadam iekļauto teritorijas apsaimniekošanas plānu, kā arī izstrādājams jauns Dabas aizsardzības plāns, kura ietvaros paredzams plānot papildus tūrisma infrastruktūras elementu attīstību tīreļa teritorijā. Konkrēti pasākumi un ietekmes tiks vērtētas Dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros un 4) Dabas parks “Beberbeķi”- teritorijas attīstība plānojama izvērtējot Ministru kabineta 2003. gada 16. decembra noteikumos Nr. 714 “*Dabas parka “Beberbeķi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” iekļautās prasības un ierobežojumus teritorijas izmantošanai. Izstrādājot Stratēģiju, tiks ievēroti spēkā esošie normatīvie akti, plānošanas dokumenta izstrāde (un tā īstenošana) neradīs būtisku ietekmi uz vidi.
2. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 5. un 6. punktos noteiktajam, veiktas konsultācijas ar VVD Lielrīgas RVP, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
 - 2.1. VVD Lielrīgas RVP 2021. gada 5. janvāra vēstule Nr. 11.2/38/RI/2021 “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2034. gadam izstrādi*”. VVD Lielrīgas RVP ieskatā Stratēģijai ir jāveic Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā 4. pantā un Noteikumu Nr.157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem ir jāizstrādā ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums, vienlaikus norādot faktorus, kas būtu

detalizētāk izvērtējami plānošanas dokumenta izstrādes laikā (uzsverot Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju atrašanos plānojamā teritorijā, satiksmes infrastruktūras un apdzīvojama attīstības paredzamās ietekmes, aviopāravadājumu radīto troksni un inženierinfrastruktūras nepieciešamību jaunas apbūves teritorijās).

- 2.2. DAP administrācijas 2021. gada 7. janvāra vēstule Nr. 4.9/115/2021–N “*Par Mārupes novada ilgtspējīgas stratēģijas 2022.-2034. gadam izstrādi*”. DAP administrācija savas kompetences ietvaros izsaka viedokli, ka Stratēģijai nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, ja plānošanas dokumenti neparedz darbības īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (turpmāk – ĪADT), vai arī paredz tikai tādas darbības ĪADT, kas ir iekļautas šo teritoriju dabas aizsardzības plānos, kā arī neparedz darbības īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai izveidotajos mikroliegumos. Viedoklis tiek argumentēts arī ar to, ka gan Mārupes novada attīstības programmai 2020.–2026. gadam, gan Babītes novada teritorijas plānojumam no 2020. gada jau ir bijis piemērots Stratēģiskais novērtējums un izstrādāti Vides pārskati.
- 2.3. Veselības inspekcijas 2020. gada 17. decembra vēstule Nr. 4.5.-1./30035 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanas nepieciešamību Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2024. gadam izstrādei*”. Nemot vērā Stratēģijas īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumenta realizācija, Veselības inspekcija uzskata, ka Stratēģijai ir nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru.
3. Stratēģija nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētā Stratēģija atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
 - 3.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 3.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai var būt būtiska ietekme uz *Natura 2000* teritoriju.
 - 3.3. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju paredzēts izstrādāt kā jaunu plānošanas dokumentu apvienotajam Mārupes novadam (administratīvās teritorijas sastāvā ietilpst Mārupes, Babītes un Salas pagasti) ar mērķi Stratēģijā noteikt novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, izvirzīt stratēģiskos mērķus un attīstības prioritātes. Ievērojot

attīstības plānošanas pēctecību, Mārupes novada Stratēģijas izstrādē plānots iekļaut šobrīd aktuālajos teritorijas plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un detalizētās izpētēs balstītos mērķus. Saistībā ar minēto konstatējams:

- 3.3.1. Atbilstoši Biroja rīcībā pieejamai informācijai Mārupes novadā iekļautie administratīvi teritoriālo vienību plānošanas dokumenti – ilgtspējīgās attīstības stratēģijas (Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2026. gadam un Babītes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam) ir spēkā esoši, bet ar Stratēģiju tiks pārskatīti, galvenokārt, apvienotā novada turpmākie stratēģiskie mērķi un attīstības prioritātes.
- 3.3.2. Iepriekšējā plānošanas periodā Stratēģiskais novērtējums bija veikts un izstrādāts Vides pārskats Mārupes novada teritorijas plānojumam 2014. – 2026. gadam, par kura Vides pārskatu Birojs 2013. gada 20. jūnijā izsniedzis atzinumu Nr. 22¹, Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumiem, par kura Vides pārskatu Birojs 2019. gada 27. augustā izsniedzis atzinumu Nr. 4-03/14² un Babītes novada teritorijas plānojumam, par kura Vides pārskatu Birojs 2019. gada 23. decembrī izsniedzis atzinumu Nr.4/03/25.³ Tāpat neilgā laika periodā Stratēģiskais novērtējums tika veikts Mārupes novada attīstības programmai 2020.–2026. gadam, par kura Vides pārskatu Birojs 2020. gada 18. februārī izsniedzis atzinumu Nr.4-3/5⁴. Savukārt Babītes novada attīstības programmai 2014. – 2020. gadam 2012. gada 27. jūlijā pieņemts lēmums Nr.68 “*Par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepiemērošanu*”⁵, ņemot vērā plānošanas dokumenta saturisko ieceri, novadu specifiku un ar tā attīstību saistītos vides aspektus.
- 3.4. Izvērtējot Birojā iesniegto informāciju, kā arī caurlūkojot plānošanas teritorijai izstrādātos un spēkā esošos plānošanas dokumentus, no kuriem lielākajai daļai jau bijis veikts Stratēģiskais novērtējums, secināms, ka, izstrādājot Stratēģiju nākamajam plānošanas periodam, ir paredzēts izvērtēt un ņemt vērā jau noteiktos attīstības virzienus un investīciju prioritātes. Pēc būtības tas nozīmē, ka ar plānošanas dokumentu paredzēts izsvērt jau iepriekšējā plānošanas periodā noteikto un izvērtēto mērķu un prioritāšu aktualitāti, ja nepieciešams, precizējot attīstības virzienus. Caurlūkojot plānošanas teritorijā iekļauto esošo novadu (Mārupes un Babītes novadu) izstrādātos attīstības plānošanas dokumentus, var secināt, ka tie paredz pilnveidot un attīstīt arī infrastruktūru uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī izskatīt mobilitātes un satiksmes infrastruktūras attīstības scenārijus, tomēr ar plānošanas dokumentu netiek ietverti konkrēti investīciju plāni un infrastruktūras un industriālo teritoriju izveidošanas risinājumi Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošanai. Arī no Iesnieguma neizriet, ka Stratēģijas izstrādes mērķis būtu būtiski mainīt iepriekš jau novērtētos plānošanas risinājumus, un ar Stratēģiju netiek plānotas konkrētas jaunas darbības, kas atbilstu Likuma 3. divi *prim* pantam un 1., 2. pielikumā noteiktajām darbībām, kas atstātu ilgstošu ietekmi uz vidi un kuru rezultātā veidotos būtiska ietekme, tai skaitā piesārņojums, palielināta slodze uz dabas vidi u.tml. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, nav konstatējams, ka plānošanas dokuments būtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajiem plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, tāpat nav konstatējams, ka ar Stratēģijas izstrādi varētu tikt paredzētas būtiskas, vides stāvokli ietekmējošas izmaiņas, ja tās

¹ Pieejams: <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2013>

² Pieejams: <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2019>

³ Pieejams: <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2019>

⁴ Pieejams: <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2020>

⁵ Pieejams: <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

salīdzinātu ar iepriekš plānoto (un vērtēto) (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Minētais nenozīmē, ka jaunā plānošanas dokumenta izstrāde nebūtu saistīta arī ar jauniem izaicinājumiem un risināmām problēmām, - jo ar šo dokumentu tiks likts pamats jaunās teritoriālās vienības (apvienoto novadu) telpiskās attīstības prioritātēm, kur vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga. Tomēr priekšnosacījumi konkrētu darbību īstenošanai ar teritoriālo piesaisti ir jau ietverti citos plānošanas dokumentos, un tie no Likuma viedokļa ir bijuši novērtēti, tai skaitā relatīvi nesen.

- 3.5. Vadoties no Birojā sniegtās informācijas, plānošanas dokumentu īstenošanai nebūs būtiskas negatīvas ietekmes uz īpaši aizsargājamam dabas teritorijām. Ar nosacījumu, ka tiek ievēroti izvirzītie nosacījumi, to, ka plānošanas dokumentu izstrāde un īstenošana nekonfliktē ar dabas aizsardzības interesēm, secinājusi arī DAP administrācija. Līdz ar to nav konstatējams, ka Stratēģija atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, un nav indikāciju, ka būtu sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts).
- 3.6. Vadoties no pieejamās informācijas, Birojs arī nekonstatē, ka Stratēģijas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar pārrobežu ietekmi (starpvalstu aspektā), jo par jauniem nozīmīgiem projektiem ar pārrobežu ietekmi Iesniegumā informācija nav sniegta, tāpat nav konstatējams, ka Stratēģijas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar nozīmīgiem avāriju riskiem un summārām ietekmēm. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas jaunas (iepriekš nevērtētas) darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, vai citas darbības ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, pašvaldībai atkārtoti jākonsultējas ar VVD Lielrīgas RVP par nosacījumiem un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību.
4. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka Stratēģiskā novērtējuma veikšana Stratēģijai konkrētajā gadījumā nav nepieciešama un tās veikšana neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem – to nepieprasa kā obligāti veicamu spēkā esošie normatīvie akti un tā nepieciešamība neizriet arī no vērtējuma par iespējamo vides problēmu un ietekmes uz vidi būtiskumu, kas veicams saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem. Pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenta īstenošana neparedz nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un plānus ar papildus būtisku negatīvu ietekmi, kā arī nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Stratēģiju, tiks ievēroti institūciju sniegtie nosacījumi, publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti – sagaidāmo ietekmi ir iespējams identificēt, samazināt un novērst arī ar citiem vērtēšanas instrumentiem.
5. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2034. gadam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Pašvaldības 2021. gada 12. janvāra Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.– 2034. gadam.

Direktors

(*paraksts)

Arnolds Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

- Mārupes novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.